

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie wielkopolskim w 2017 r.

1,4%

relacja deficytu budżetowego
do dochodów JST

W 2017 r. dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) wyniosły 20457,7 mln zł, a wydatki 20740,3 mln zł. Jednostki samorządu terytorialnego rok budżetowy 2017 zamknęły deficytem w wysokości 282,7 mln zł. W porównaniu z 2016 r. dochody wzrosły o 8,9%, a wydatki o 13,8%. W 2016 r. odnotowano łączną nadwyżkę w wysokości 558,5 mln zł.

Dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego, tj. gmin (226), powiatów (31), miast na prawach powiatu (4) oraz województwa w 2017 r. Informacje obejmujące dochody i wydatki gmin przedstawiono bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. Dochody i wydatki miast na prawach powiatu podano łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

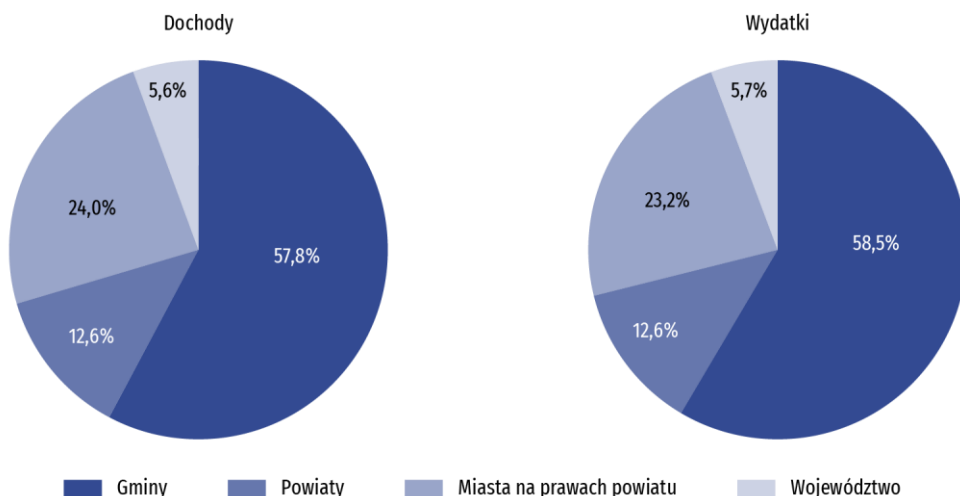
Budżety jednostek samorządu terytorialnego

W 2017 r. w województwie wielkopolskim łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 20457,7 mln zł i były o 8,9% wyższe od uzyskanych w 2016 r. Dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa stanowiły 8,9% wszystkich dochodów JST w kraju.

Ponad połowę dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2017 r. zrealizowały gminy (57,8% wobec 57,1% w 2016 r.). W strukturze dochodów budżetowych zmniejszył się udział miast na prawach powiatu (z 24,3% w 2016 r. do 24,0% w 2017 r.), powiatów (z 12,8% do 12,6%) i budżetu samorządu województwa (z 5,8% do 5,6%).

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2017 r. były wyższe o 13,8% w porównaniu z wydatkami zrealizowanymi w 2016 r. i wyniosły 20740,3 mln zł. Zagregowane wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa stanowiły 9,0% łącznych wydatków wszystkich JST w kraju.

Wykres 1. Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według kategorii JST w 2017 r.

25.09.2018 r.

W 2017 r. budżety JST zamknęły się łącznym deficytem w wysokości 282,7 mln zł

W strukturze wydatków ogółem największy udział miały wydatki budżetów gmin (58,5% w 2017 r. wobec 57,2% w 2016 r.). Udział wydatków samorządu województwa wzrósł z 5,2% do 5,7%. Zmniejszył się natomiast udział wydatków miast na prawach powiatu (z 24,7% do 23,2%) oraz powiatów (z 12,9% do 12,6%).

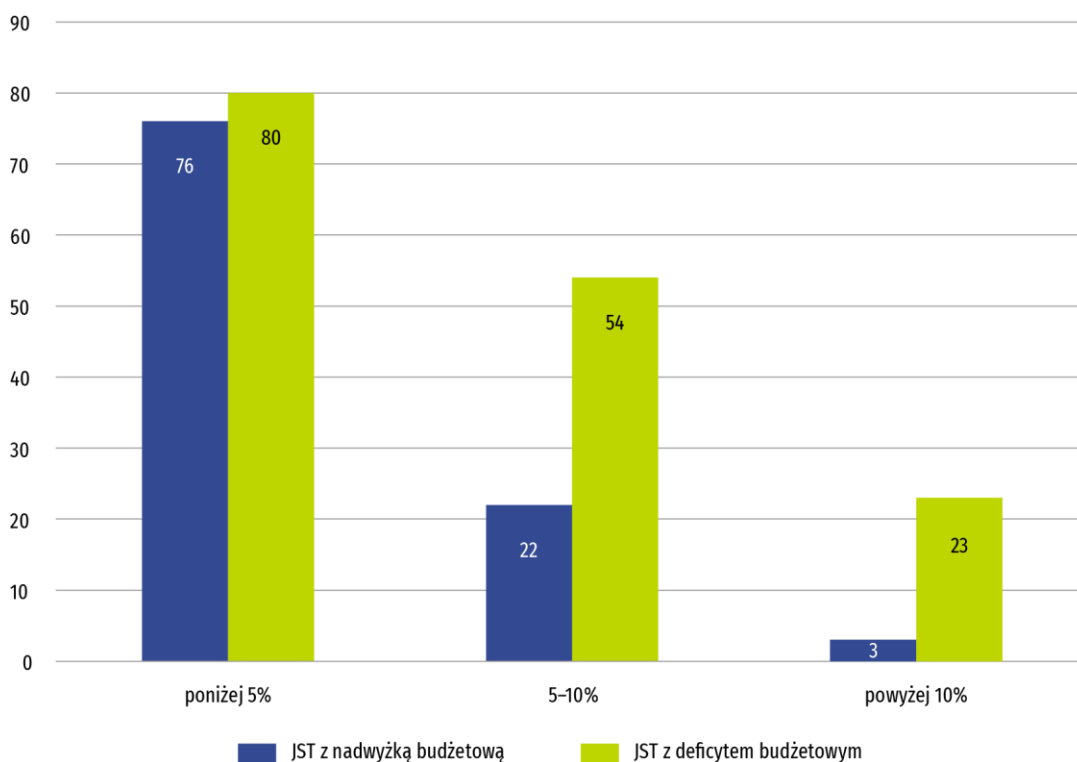
W 2017 r. w województwie wielkopolskim budżety jednostek samorządu terytorialnego zamknęły się łącznym deficytem w wysokości 282,7 mln zł, podczas gdy w 2016 r. odnotowano nadwyżkę, a poziom uzyskanych dochodów przekroczył wydatkowane środki o 558,5 mln zł. W 2017 r. niedobór odnotowano w budżetach gmin (305,1 mln zł), w budżecie samorządu województwa (36,1 mln zł) i w budżetach powiatów (32,8 mln zł). Budżety miast na prawach powiatu zamknęły się nadwyżką w wysokości 91,4 mln zł. Kwota deficytu w budżetach w gmin stanowiła 2,6% dochodów gmin, powiatów – 1,3%, a budżetu województwa – 3,2%. Udział nadwyżki w dochodach miast na prawach powiatu wyniósł 1,9%

Tablica 1. Wynik finansowy jednostek samorządu terytorialnego – deficyt (-)/nadwyżka (+)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017
	w mln zł		
Ogółem	+634,4	+558,5	-282,7
Gminy	+289,4	+304,1	-305,1
Powiaty	+37,0	+54,8	-32,8
Miasta na prawach powiatu	+232,8	+63,1	+91,4
Województwo	+75,3	+136,4	-36,1

W 2017 r. w województwie wielkopolskim 157 jednostek samorządu terytorialnego (na 258 łącznie) odnotowało deficyt, a 101 osiągnęło nadwyżkę budżetową. W grupie jednostek samorządu terytorialnego z deficytem budżetowym najwięcej było takich, gdzie stosunek deficytu do dochodów nie przekraczał 5% (51,0%). W przedziale relacji od 5% do 10% znajdowało się 34,4% jednostek wykazujących deficyt, a w przedziale powyżej 10% – 14,6% takich jednostek. Wśród tych, które wypracowały nadwyżkę budżetową, najliczniejszą grupę stanowiły jednostki o relacji nadwyżki do wykonanych dochodów poniżej 5%. Ich udział w grupie wszystkich jednostek z nadwyżką budżetową wyniósł 75,2%. Udział jednostek wykazujących nadwyżkę budżetową, która stanowiła od 5% do 10% zrealizowanych dochodów, kształtował się na poziomie 21,8%, a w przedziale powyżej 10% znajdowało się 3,0% takich jednostek.

Wykres 2. Liczba jednostek samorządu terytorialnego według relacji wyniku finansowego do ich dochodów w 2017 r.

Deficyt budżetowy wykazało 157 jednostek samorządu terytorialnego, a nadwyżkę – 101 JST

Budżety gmin

W 2017 r. w województwie wielkopolskim łączne dochody gmin (bez gmin mających status miasta na prawach powiatu) wyniosły 11834,1 mln zł i w porównaniu z 2016 r. były wyższe o 10,3%. Największy udział (51,3%) w dochodach gmin ogółem miały dochody gmin miejsko-wiejskich (94 jednostki, tj. 42,3% ogółu gmin). Udział dochodów gmin wiejskich (113 jednostek, tj. 50,9%) wyniósł 34,3%, a gmin miejskich (15 jednostek, tj. 6,8%) – 14,5%.

W 2017 r. 45,4% dochodów ogółem gmin stanowiły dochody własne, które zrealizowano w kwocie 5373,5 mln zł, tj. o 7,9% większej niż w 2016 r. Największy udział dochodów własnych zaobserwowano w gminach: Suchy Las (73,4%), Tarnowo Podgórne (71,2%) oraz Puszczykowo (67,4%). Najmniejszym udziałem dochodów własnych charakteryzowały się gminy Przedecz (18,6%) i Skulsk (18,8%).

Największą część dochodów własnych gmin stanowił podatek dochodowy od osób fizycznych (39,2%), z którego wpływy w 2017 r. wyniosły 2108,3 mln zł i były o 12,0% wyższe niż przed rokiem. W strukturze dochodów własnych gmin istotną pozycję zajmuje także podatek od nieruchomości z udziałem 29,5%. Dochody z tego tytułu wyniosły 1584,8 mln zł i w porównaniu z 2016 r. wzrosły o 7,0%.

Dochody gmin z tytułu dotacji w 2017 r. wyniosły 3750,8 mln zł i zwiększyły się w ciągu roku o 21,7%. Udział dotacji kształtował się na poziomie 31,7% dochodów ogółem (28,7% w 2016 r.). Największy udział dotacji w dochodach odnotowano w gminach: Przedecz (44,0%), Czermin (42,4%) oraz Rycyzwół (42,0%).

Dominujący udział, tj. 85,1% ogólnej kwoty dotacji, miały dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, które w wysokości 3129,7 mln zł były o 23,0% wyższe niż w 2016 r., na co wpływ miały m.in. realizowane świadczenia wychowawcze wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (program „Rodzina 500+”).

W 2017 r. gminy w województwie wielkopolskim otrzymały z budżetu państwa subwencję ogólną w wysokości 2709,8 mln zł, tj. o 1,8% wyższej niż w 2016 r. Udział subwencji ogólnej w strukturze dochodów ogółem wyniósł 22,9% (24,8% w 2016 r.). Główną pozycją subwencji ogólnej jest część oświatowa, która w 2017 r. stanowiła 18,0% dochodów ogółem (19,6% w 2016 r.). Największy udział subwencji ogólnej w dochodach ogółem odnotowano w gminach: Grodziec (44,1%), Skulsk (41,0%), Drawsko (39,7%), Doruchów (39,4%) i Chocz (39,4%).

W 2017 r. w województwie wielkopolskim dochody ogółem budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 4376 zł, tj. o 394 zł (o 9,9%) więcej niż przed rokiem. Dochody własne na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 1987 zł, tj. o 7,5% wyższym niż w 2016 r.

W 2017 r. najwyższe dochody ogółem na 1 mieszkańca miały gminy wiejskie (4578 zł wobec 4187 zł w 2016 r.). Były one większe o 5,3% od dochodów na 1 mieszkańca gmin miejsko-wiejskich (4347 zł wobec 3931 zł przed rokiem) i o 13,1% od dochodów na 1 mieszkańca gmin miejskich (4048 zł wobec 3719 zł).

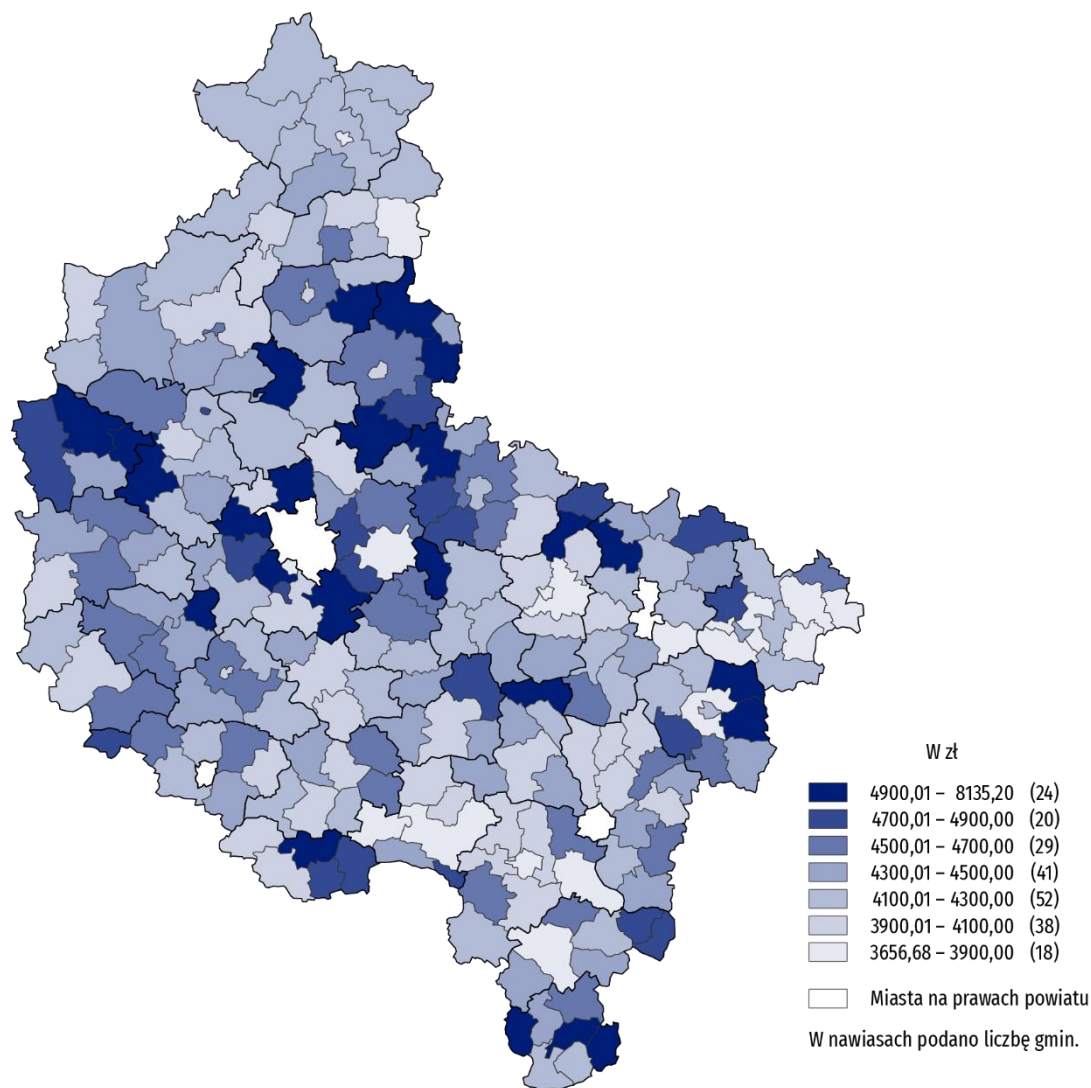
Najwyższe dochody na 1 mieszkańca uzyskały gminy: Tarnowo Podgórne (8135 zł), Suchy Las (7980 zł) oraz Przykona (7038 zł). Wśród gmin miejskich najwyższe dochody na 1 mieszkańca zaobserwowano w Obrzycku (4821 zł), a najniższe w Słupcy (3657 zł). W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyższe dochody uzyskała gmina Kleczew (6474 zł), a najniższe gmina Kobylin (3744 zł). Wśród gmin wiejskich najwyższe dochody odnotowano w Tarnowie Podgórnej (8135 zł), a najniższe w gminie Kościelec (3726 zł).

W dochodach własnych gmin przeważają wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku od nieruchomości

Dochody ogółem w gminach na 1 mieszkańca były o 394 zł wyższe niż przed rokiem

Najwyższe dochody przypadały na 1 mieszkańca w gminie Tarnowo Podgórne (8135 zł)

Mapa 1. Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2017 r.

Wydatki gmin w województwie wielkopolskim w 2017 r. zamknęły się kwotą 12139,3 mln zł i były o 16,5% wyższe niż w 2016 r. W strukturze wydatków nieco ponad połowę stanowiły wydatki gmin miejsko-wiejskich (51,3%). Udział wydatków gmin wiejskich wyniósł 34,3%, a gmin miejskich – 14,4%.

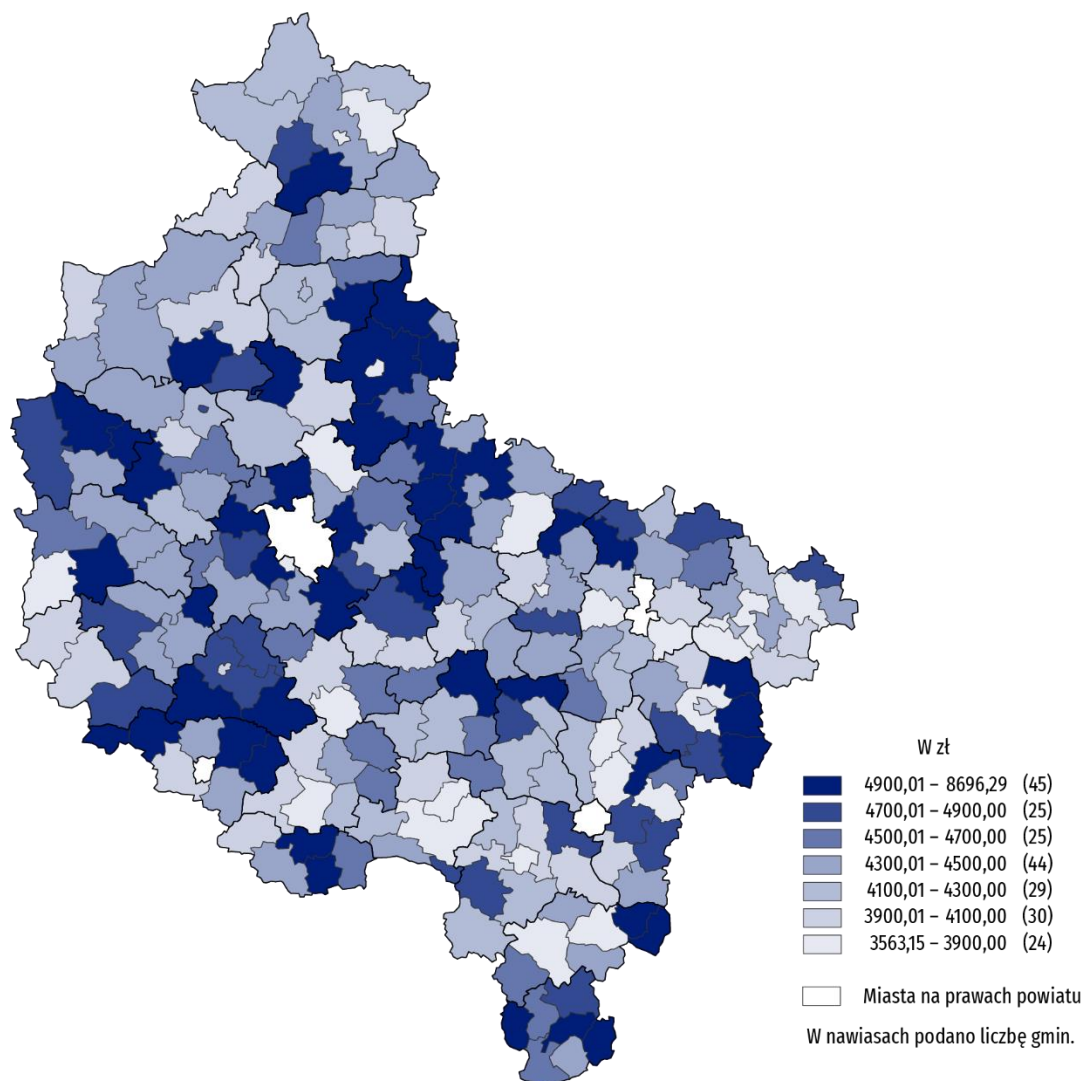
Głównym obciążeniem budżetów gminnych są wydatki bieżące. W 2017 r. ich kwota (10137,1 mln zł) stanowiła 83,5% wydatków ogółem. W skali roku udział ten zmniejszył się o 3,9 p.proc. w wyniku szybszego wzrostu wydatków majątkowych niż bieżących (odpowiednio o 52,2% i 11,3%). W strukturze wydatków bieżących ponad połowę stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (58,7% wobec 61,2% w 2016 r.). Udział świadczeń na rzecz osób fizycznych zwiększył się z 29,7% do 32,2%, co było spowodowane wypłatami świadczeń wychowawczych w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (program „Rodzina 500+”).

Wydatki majątkowe gmin w województwie wielkopolskim w 2017 r. wyniosły 2002,2 mln zł i były o 52,2% większe niż przed rokiem. Zdecydowaną większość (96,4%) wydatków majątkowych gminy przeznaczały na inwestycje. W 2017 r. poziom wydatków inwestycyjnych osiągnął 1930,3 mln zł i w skali roku wzrósł o 55,5%. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem oscylował pomiędzy 2,5% w Dolsku a 39,7% w Krzemieniewie, przy średniej 15,9% dla wszystkich gmin w województwie.

Najwięcej środków z budżetów gmin województwa wielkopolskiego przeznaczono na: oświatę i wychowanie (32,1%), rodzinę (24,8%), transport i łączność (9,0%), administrację publiczną (8,2%), gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (6,3%) oraz pomoc społeczną (4,9%). Wydatki w tych działach stanowiły łącznie 85,3% wydatków ogółem i zamknęły się kwotą 10349,6 mln zł.

W budżetach gmin przeważały wydatki w działach oświata i wychowanie oraz rodzina

Mapa 2. Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2017 r.

Wydatki ogółem na 1 mieszkańca gmin w województwie wielkopolskim w 2017 r. ukształtowały się na poziomie 4489 zł i były o 620 zł większe niż w 2016 r. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w gminach wiejskich (średnio 4698 zł). Były one o 560 zł większe niż wydatki w gminach miejskich (4138 zł) i o 236 zł większe niż w gminach miejsko-wiejskich (4462 zł). W grupie gmin miejskich najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w Sulmierzycach (4840 zł), a najniższe w Słupcy (3563 zł). Spośród gmin miejsko-wiejskich najwięcej na 1 mieszkańca wydano w gminie Margonin (5885 zł), a najmniej w gminie Krotoszyn (3627 zł). Wśród gmin wiejskich najwyższe wydatki na 1 mieszkańca poniosła gmina Tarnowo Podgórne (8696 zł), a najniższe gmina Koło (3607 zł).

W 2017 r. w województwie wielkopolskim gminy przeznaczyły na inwestycje średnio 714 zł na 1 mieszkańca, tj. o 253 zł więcej niż w 2016 r. Największe wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca w 2017 r. wykazała gmina Tarnowo Podgórne (2167 zł), a najmniejsze gmina Dolsk (98 zł).

W 2017 r. w 57,7% gminach kwota wydatków budżetowych przewyższała uzyskane dochody. Łącznie w budżetach gminnych wykazano deficyt, który wyniósł 305,1 mln zł. Deficyt na 1 mieszkańca ukształtował się na poziomie 113 zł wobec nadwyżki w tej samej wysokości w 2016 r. Wśród 136 gmin, których budżety zamknęły się deficytem, 49,3% charakteryzowało się relacją wyniku do dochodów poniżej 5%, a 35,3% wykazało deficyt, który stanowił od 5% do 10% zrealizowanych dochodów. Wśród 86 gmin, które wypracowały nadwyżkę budżetową, najliczniejszą grupę (74,4%) stanowiły gminy o relacji wyniku do dochodów poniżej 5%. Największy deficyt odnotowano w gminie miejskiej Piła (24,1 mln zł), a największą nadwyżkę budżetową wykazała gmina miejsko-wiejska Krotoszyn (9,6 mln zł).

Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w gminie Tarnowo Podgórne (8696 zł)

Deficyt budżetowy wykazało 136 gmin, a nadwyżką zamknęły się budżety 86 gmin

Budżety powiatów

Powiaty w województwie wielkopolskim w 2017 r. osiągnęły łączne dochody w wysokości 2579,2 mln zł, tj. o 7,2% więcej niż w 2016 r.

W 2017 r. powiaty zrealizowały dochody własne w kwocie 1033,4 mln zł, tj. o 7,2% wyższej niż w 2016 r. W budżetach powiatów dochody z tego tytułu stanowiły 40,1% dochodów. Największy udział dochodów własnych odnotowano w powiatach: poznańskim (66,0%), średzkim (49,1%), kaliskim (44,9%) i grodziskim (44,3%). Najniższy poziom dochodów własnych zaobserwowano w powiecie leszczyńskim (24,4%).

W 2017 r. w województwie wielkopolskim w strukturze dochodów własnych powiatów wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowiły 55,2%, a pozostałe dochody (m.in. wpływy z usług, z opłaty komunikacyjnej, wpływy z opłaty eksploatacyjnej oraz wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych) – 39,0%. Mniejsze znaczenie miały wpływy z dochodów z majątku (3,0%) oraz podatku dochodowego od osób prawnych (2,8%).

W 2017 r. powiaty województwa wielkopolskiego otrzymały dotacje w wysokości 554,7 mln zł, co stanowiło 21,5% dochodów ogółem (18,7% w 2016 r.). Dochody z tytułu dotacji zwiększyły się o 23,1% w stosunku do 2016 r. Na dotacje na zadania inwestycyjne przypadała kwota 165,5 mln zł, tj. o 59,2% większa niż w 2016 r. Dotacje na zadania inwestycyjne stanowiły 29,8% łącznych dotacji wobec 23,1% przed rokiem.

Dochody powiatów dopełnia subwencja ogólna z budżetu państwa z udziałem 38,4%, która wyniosła 991,1 mln zł i była nieznacznie większa niż w 2016 r. (990,2 mln zł). Na część oświatową przeznaczono 803,9 mln zł, tj. 81,1% subwencji ogólnej i 31,2% dochodów ogółem.

W 2017 r. dochody powiatów na 1 mieszkańca wyniosły średnio 954 zł, tj. o 61 zł więcej niż przed rokiem. Dochody własne na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 382 zł wobec 358 zł w 2016 r. Najwyższy dochód ogółem przypadał na 1 mieszkańca powiatu międzychodzkiego (1405 zł) i pleszewskiego (1311 zł), a najniższy – powiatu kaliskiego (622 zł) i konińskiego (718 zł).

W 2017 r. wydatki ogółem powiatów zamknęły się kwotą 2612,0 mln zł, tj. o 11,1% więcej niż przed rokiem. W strukturze wydatków powiatów przeważały wydatki bieżące, które w 2017 r. wyniosły 2140,4 mln zł, czyli 81,9% wydatków ogółem. Na wynagrodzenia i ich pochodne przeznaczono 61,8% wydatków bieżących.

Wydatki majątkowe powiatów wyniosły 471,6 mln zł i zwiększyły się w ciągu roku o 44,2%, a ich udział w wydatkach ogółem wyniósł 18,1% wobec 13,9% w 2016 r. Wydatki majątkowe w większości (w 97,2%) przeznaczone zostały na realizację zadań inwestycyjnych. Udział wydatków inwestycyjnych był najwyższy w powiecie leszczyńskim, gdzie stanowił ponad połowę wydatków ogółem (54,3%), podczas gdy w powiecie ostrzeszowskim oscylował wokół 3%.

W 2017 r. w strukturze działowej wydatków powiatów największy udział miały wydatki na: oświatę i wychowanie (30,1%), transport i łączność (16,1%), administrację publiczną (11,8%) oraz pomoc społeczną (9,3%).

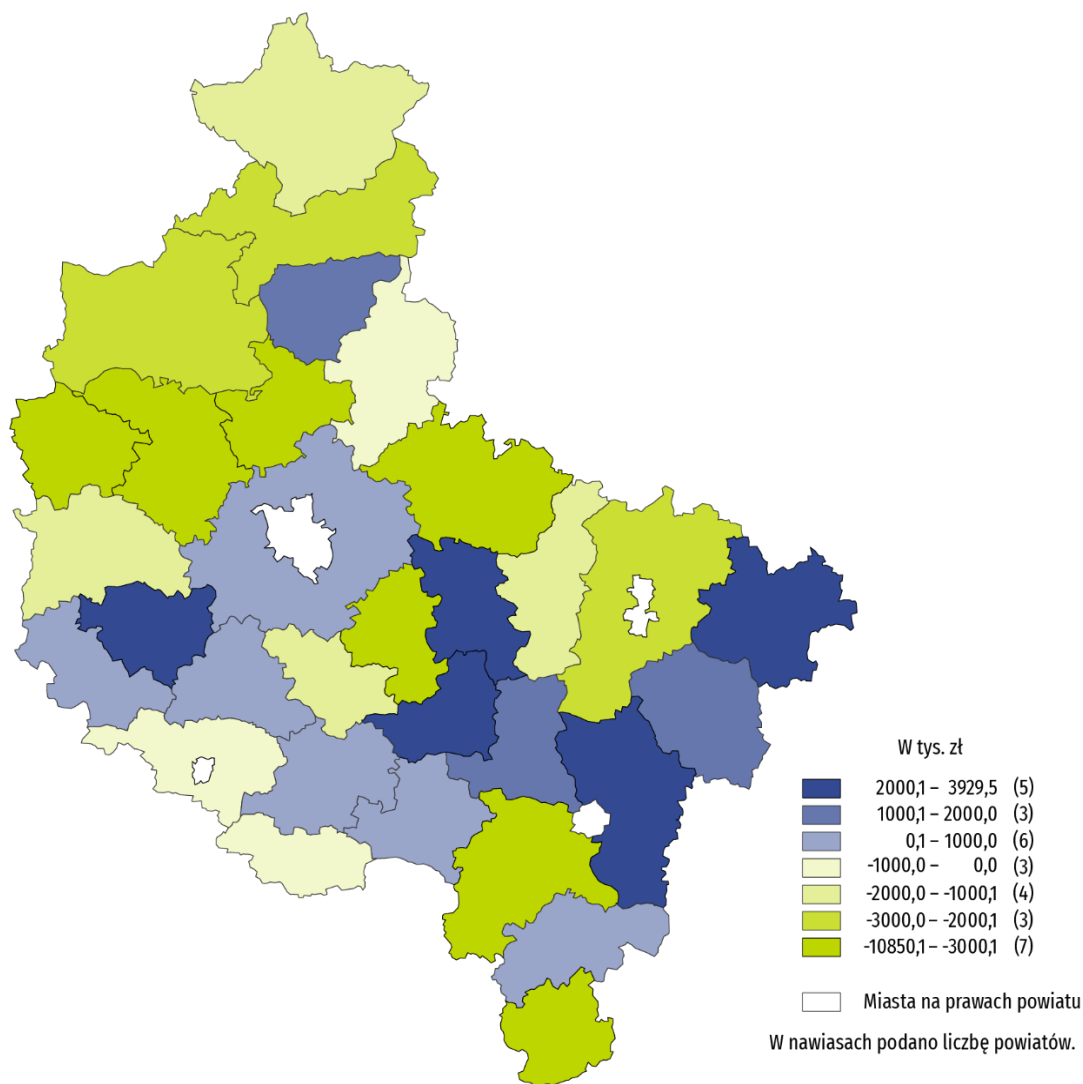
W 2017 r. średnie wydatki powiatów na 1 mieszkańca wyniosły 966 zł wobec 873 zł przed rokiem. Największą kwotę wydatków na 1 mieszkańca odnotowano w powiatach: międzychodzkiem (1496 zł), pleszewskim (1284 zł), średzkim (1183 zł), kępińskim (1171 zł) i leszczyńskim (1148 zł). Najniższym poziom wydatków wystąpił w powiatach kaliskim (587 zł) i konińskim (738 zł).

W 2017 r. powiaty województwa wielkopolskiego przeznaczyły na inwestycje średnio 170 zł na 1 mieszkańca wobec 116 zł w 2016 r. Największe wydatki na inwestycje w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniesiono w powiatach leszczyńskim (624 zł), kępińskim (383 zł) i średzkim (360 zł), natomiast najmniejsze w ostrzeszowskim (36 zł).

Dotacje inwestycyjne stanowiły około 30% wszystkich dotacji

W budżetach powiatów większość stanowiły wydatki w działach oświata i wychowanie oraz transport i łączność

Mapa 3. Wynik finansowy budżetów powiatów w 2017 r.

W 2017 r. budżety wszystkich powiatów województwa wielkopolskiego łącznie zamknęły się deficytem, który wyniósł 32,8 mln zł. W 2016 r. budżety zamknęły się zbiorczo nadwyżką 54,8 mln zł. Deficyt budżetowy na 1 mieszkańca ukształtował się na poziomie 12 zł wobec nadwyżki w wysokości 20 zł przed rokiem. Ponad połowa powiatów (17 z 31) wykazało niedobór budżetowy. W większości (64,7%) z tych powiatów relacja wyniku do osiągniętych przez nie dochodów kształtowała się poniżej 5%. Wśród 14 powiatów, które osiągnęły nadwyżkę budżetową, udział tych, gdzie wynik w relacji do dochodów był mniejszy od 5% wyniósł 78,6%. Największy deficyt odnotowano w powiatach ostrowskim (10,9 mln zł) i średzkim (7,8 mln zł), a największą nadwyżkę budżetową wykazały powiaty kolski (3,9 mln zł) i wrzesiński (3,8 mln zł).

Budżety miast na prawach powiatów

W 2017 r. w województwie wielkopolskim łączne dochody miast na prawach powiatu (Kalisz, Konin, Leszno i Poznań) wyniosły 4907,3 mln zł i w porównaniu z 2016 r. były wyższe o 7,6%.

Dochody własne zamknęły się w kwocie 2993,0 mln zł i stanowiły 61,0% dochodów miast na prawach powiatu. W porównaniu z 2016 r. dochody własne zwiększyły się o 7,2%. Udział dochodów własnych w dochodach wyniósł od 49,3% w Lesznie do 65,5% w Poznaniu.

Na dochody własne składały się przede wszystkim wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które w 2017 r. wyniosły 1313,7 mln zł, tj. 43,9% dochodów własnych. Duży udział miały także wpływy z podatku od nieruchomości, które w wysokości 559,5 mln zł stanowiły 18,7% dochodów własnych. W porównaniu z 2016 r. wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych wzrosły o 8,5%, a dochody z podatku od nieruchomości – o 3,3%.

Deficyt budżetowy wykazało 17 powiatów, a nadwyżką zamknęły się budżety 14 powiatów

W dochodach budżetów miast na prawach powiatu największy udział mają dochody własne

W ramach dotacji w 2017 r. miasta na prawach powiatu otrzymały 948,6 mln zł, tj. o 17,3% więcej niż przed rokiem. Wyższe wykonanie dotacji było wynikiem realizacji przez miasta na prawach powiatu m.in. zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (program „Rodzina 500+”). Środki uzyskane z tego tytułu stanowiły 19,3% dochodów ogółem wobec 17,7% w 2016 r. Największy udział dotacji zanotowano w Kaliszu (24,9%), a najmniejszy w Poznaniu (17,2%).

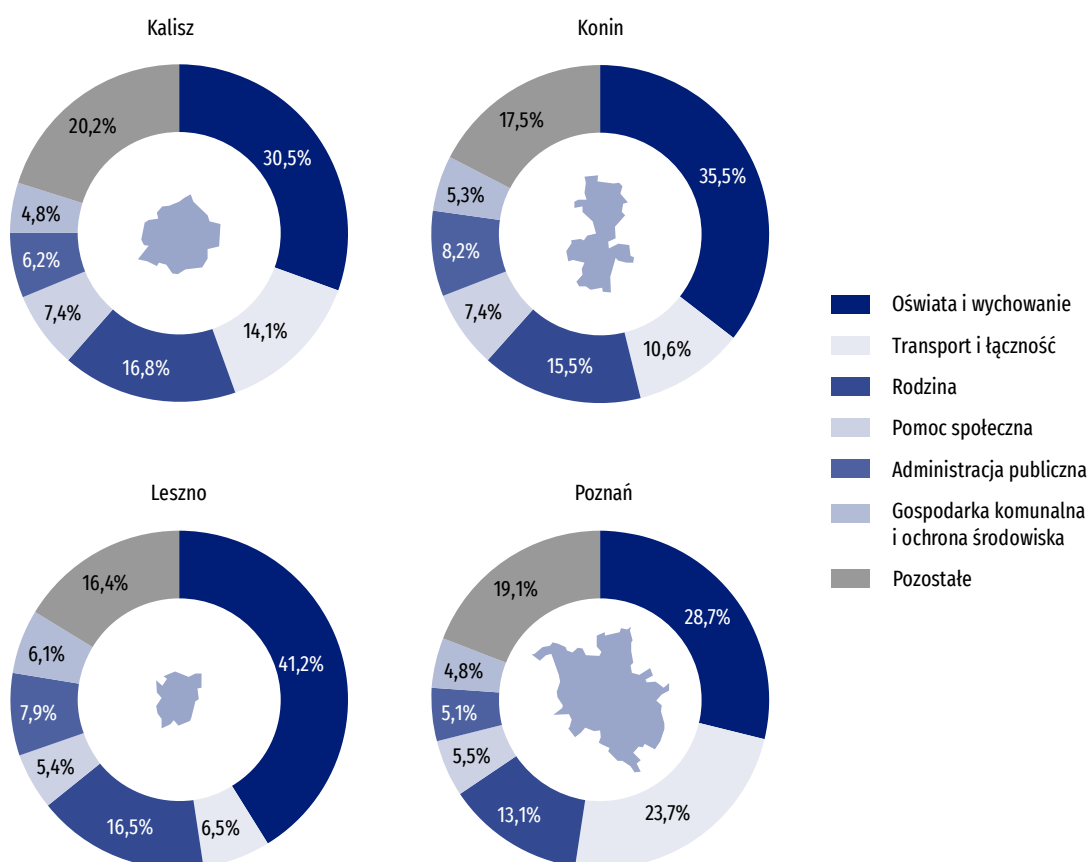
Budżety miast na prawach powiatu zasilane są także subwencją ogólną z budżetu państwa, która w 2017 r. zamknęła się kwotą 965,7 mln zł, czyli o 0,4% większą niż w 2016 r. Na zadania oświatowe przeznaczono 897,6 mln zł, czyli 93,0% subwencji ogólnej. Subwencja na część oświatową stanowiła od 16,0% dochodów ogółem budżetu Poznania do 25,5% – Leszna.

W 2017 r. średni dochód ogółem na 1 mieszkańca miast na prawach powiatu województwa wielkopolskiego wyniósł 6286 zł i w porównaniu z 2016 r. zwiększył się o 468 zł. Największy dochód przypadł na 1 mieszkańca Poznania (6505 zł). W Koninie dochody na 1 mieszkańca wyniosły 6241 zł, w Kaliszu – 5601 zł, a w Lesznie – 5584 zł. Największy wzrost odnotowano w Poznaniu (o 499 zł) i Koninie (o 441 zł).

W 2017 r. wydatki ogółem miast na prawach powiatu zamknęły się kwotą 4815,9 mln zł, tj. o 7,0% wyższą niż przed rokiem. W strukturze wydatków powiatów przeważały wydatki bieżące, które w 2017 r. wyniosły 4160,5 mln zł, czyli 86,4% wydatków ogółem. Na wydatki majątkowe miasta na prawach powiatu przeznaczyły łącznie 655,3 mln zł, czyli o 7,1% mniej niż w 2016 r. Środki te wydatkowano w zdecydowanej większości (92,6%) na zadania inwestycyjne. Udział nakładów na inwestycje w wydatkach ogółem wyniósł 12,6% wobec 15,0% przed rokiem. Największy udział wydatków inwestycyjnych odnotowano w Kaliszu (17,6%), a najmniejszy w Koninie (7,2%).

W 2017 r. z budżetów miast na prawach powiatu najwięcej środków wydatkowano na następujące działy: oświata i wychowanie (30,6%), transport i łączność (19,8%), rodzina (14,1%), pomoc społeczna (5,9%), administracja publiczna (5,8%) oraz gospodarka komunalna i ochrona środowiska (5,0%).

Wykres 4. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według działów w 2017 r.

Najwyższe dochody na 1 mieszkańca miast na prawach powiatu odnotowano w Poznaniu (6505 zł)

Większość środków budżetowych wydatkowanych przez miasta na prawach powiatu dotyczyła działów: oświata i wychowanie, transport i łączność oraz rodzina

W 2017 r. miasta na prawach powiatu w województwie wielkopolskim wydały przeciętnie 6169 zł na 1 mieszkańca, czyli o 432 zł więcej niż w 2016 r. Najwyższy dochód na 1 mieszkańca zaobserwowano w Koninie (6322 zł), a najniższy w Kaliszu (5966 zł). Z budżetów miast na prawach powiatu na inwestycje w 2017 r. przeznaczono średnio 778 zł na 1 mieszkańca wobec 863 zł przed rokiem. Największe wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca odnotowano w Kaliszu (1052 zł), a najmniejsze w Koninie (455 zł).

W 2017 r. miasta na prawach powiatu zamknęły rok budżetowy łączną nadwyżką w wysokości 91,4 mln zł. Tą nadwyżkę wypracował budżet Poznania (161,6 mln zł), gdyż budżety pozostałych miast na prawach powiatu zamknęły się niedoborem środków finansowych: budżet Kalisza (37,2 mln zł), Leszna (26,9 mln zł) oraz Konina (6,1 mln zł).

Nadwyżka na 1 mieszkańca w miastach na prawach powiatu ukształtowała się na poziomie 117 zł wobec 81 zł przed rokiem. Nadwyżkę na 1 mieszkańca odnotowano tylko w Poznaniu (299 zł). Największy deficyt na 1 mieszkańca wykazano w budżecie Leszna (420 zł) i Kalisza (365 zł). Relacja wyniku finansowego do dochodów budżetów miast na prawach powiatu wyniosła 1,9% i przyjmowała wartości graniczne od 7,5% w Lesznie (deficyt) do 4,6% w Poznaniu (nadwyżka).

Budżet samorządu województwa

Dochody ogółem samorządu województwa wielkopolskiego w 2017 r. wyniosły 1137,1 mln zł i były wyższe o 4,5% w porównaniu z 2016 r.

Okolo 70% dochodów województwa w 2017 r. stanowiły dochody własne, które zrealizowano w kwocie 802,0 mln zł, tj. o 6,3% większej niż w 2016 r. Największy udział w strukturze dochodów własnych miały wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (71,2%), które w 2017 r. wyniosły 570,8 mln zł i były o 6,4% większe niż w 2016 r. Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 132,7mln zł, tj. o 10,5% większej niż przed rokiem, stanowiły 16,5% dochodów własnych.

Prawie 25% dochodów województwa pochodziło z dotacji, które w 2017 r. wyniosły 278,9 mln zł i były o 0,4% większe niż w 2016 r. Dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich stanowiły ponad połowę (59,1%) kwoty dotacji ogółem i wyniosły 164,8 mln zł, tj. o 6,0% więcej niż w 2016 r.

Budżet województwa wielkopolskiego uzupełnia subwencja ogólna. Dochody z tego tytułu w 2017 r. ukształtowały się na poziomie 56,1 mln zł, tj. o 0,9% wyższym niż w 2016 r., a ich udział w dochodach ogółem województwa wyniósł 4,9%. Największą kwotę subwencji ogólnej przeznaczono na część oświatową (40,6 mln zł, tj. 72,4% subwencji ogólnej).

W 2017 r. dochody ogółem samorządu województwa na 1 mieszkańca wyniosły 326 zł i w porównaniu z 2016 r. zmniejszyły się o 13 zł. Dochody własne samorządu województwa na 1 mieszkańca wyniosły średnio 230 zł wobec 217 zł w 2016 r.

W 2017 r. wydatki samorządu województwa wielkopolskiego osiągnęły poziom 1173,2 mln zł, tj. o 23,3% wyższy niż w 2016 r. Na wydatki bieżące przeznaczono 70,6% wydatków ogółem samorządu województwa wielkopolskiego, które w 2017 r. zamknęły się w kwocie 828,1 mln zł, tj. o 17,1% większej niż przed rokiem. Wydatki majątkowe w 2017 r. wyniosły 345,1 mln zł i w ciągu roku zwiększyły się o 41,3%. Środki te niemal w całości wydatkowano na inwestycje (99,8%). Udział nakładów inwestycyjnych w wydatkach ogółem wyniósł 29,4% wobec 25,7% w 2016 r.

W 2017 r. w strukturze działowej wydatków samorządu województwa wielkopolskiego przeważały wydatki na transport i łączność (43,9%). Istotny udział miały również wydatki przeznaczone na: administrację publiczną (11,3%), kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (10,3%) oraz ochronę zdrowia (10,2%).

W 2017 r. z budżetu samorządu województwa wielkopolskiego na 1 mieszkańca wydano 337 zł, czyli o 63 zł więcej niż w 2016 r. W ramach wydatków inwestycyjnych na 1 mieszkańca województwa wielkopolskiego w 2017 r. przypadało średnio 99 zł wobec 70 zł w 2016 r.

W 2017 r. budżet samorządu województwa wielkopolskiego zamknął się niedoborem finansowym w wysokości 36,1 mln zł (wobec nadwyżki 136,4 mln zł przed rokiem), który stanowił 3,2% uzyskanych dochodów. Deficyt na 1 mieszkańca województwa wyniósł 10 zł wobec nadwyżki w kwocie 39 zł przed rokiem.

Istotnym źródłem dochodów własnych są wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych

W budżecie samorządu województwa większość stanowiły wydatki w dziale transport i łączność

Opracowanie merytoryczne:
Marta Kowalczyk
Dział Opracowań Zbiorczych
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych
tel: 61 2798 355
e-mail: marta.kowalczyk@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych
tel: 61 2798 320, 61 2798 323
e-mail: e.gruntmejer@stat.gov.pl
e-mail: m.siniecka@stat.gov.pl

Współpraca z Mediami:
Arleta Olbrot-Brzezińska
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych
tel: 61 2798 345
e-mail: a.olbrot-brzezinska@stat.gov.pl

poznan.stat.gov.pl

[@Poznan_STAT](https://twitter.com/Poznan_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2016](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Rachunki narodowe → Statystyka sektora instytucji rządowych i samorządowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[BDL → Finanse publiczne](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Finanse publiczne](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)